

FIȘA DISCIPLINEI

Istoria filosofiei românești

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria filosofiei românești			Codul disciplinei	HRL 2104
2.2. Titularul activităților de curs	Lect.dr. Andrei Marinca				
2.3. Titularul activităților de seminar					
2.4. Anul de studiu		2.5. Semestrul		2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei		Disciplină fundamentală (DF)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					4
Examinări					2
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				44	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici.
CP2	Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
CP3	Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.
CP2	2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.	2. Studentul/absolventul analizează perspective teoretice diferite.
CP3	3. Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.	3. Studentul/absolventul folosește concepte filosofice cu un grad ridicat de dificultate, analizează sistematic idei și perspective teoretice care se situează dincolo de experiența empirică.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Acumularea unui ansamblu coerent de informații privitoare la temele și dezbaterile filosofice care caracterizează gândirea românească a secolelor XIX-XX
2. Familiarizarea cu o perspectivă asupra culturii române care o pune în legătură cu contextul european mai larg și care expune într-o manieră critică efectele apropierei generației interbelice de ideologii totalitare.
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Capacitatea de a descrie contextul istoric și politic de care aparțin autorii studiați.
2. Capacitatea de a evalua caracterul european al gândirii filosofice românești.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
----------	------------------------------	-------------------------

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

1. Introducere. Titu Maiorescu	prelegere interactivă	
2. C. Rădulescu-Motru și Ion Petrovici	prelegere interactivă	
3. Mircea Florian	prelegere interactivă	
4. Școala filosofică de la Cluj: D.D. Roșca	prelegere interactivă	
5. Școala filosofică de la Cluj: Lucian Blaga (I)	prelegere interactivă	
6. Școala filosofică de la Cluj: Lucian Blaga (II)	prelegere interactivă	
7. Nae Ionescu și Generația '27	prelegere interactivă	
8. Mircea Eliade (I)	prelegere interactivă	
9. Mircea Eliade (II)	prelegere interactivă	
10. Eugen Ionescu	prelegere interactivă	
11. Emil Cioran (I)	prelegere interactivă	
12. Emil Cioran (II)	prelegere interactivă	
13. Constantin Noica (I)	prelegere interactivă	
14. Constantin Noica (II)	prelegere interactivă	

Bibliografie

1. Culianu, Ioan Petru, Studii românești, vol. I-II, traducere de Maria Magdalena Anghelescu și Dan Petrescu, Polirom, Iași, 2006, 2009.
2. Dobrogeanu-Gherea, Constantin, Neoîobăgia, București, 1910.
3. Flonta, Mircea, Cum recunoaștem Pasărea Minervei?: reflecții asupra percepției filosofiei în cultura românească, Editura Fundației Culturale Române, București, 1998.
4. Ianoși, Ion, O istorie a filosofiei românești, Biblioteca Apostrof, Cluj, 1996.
5. Ianoși, Ion, Dicționarul operelor filozofice românești, Humanitas, București, 1997.
6. Liiceanu, Gabriel, Jurnalul de la Păltiniș, Humanitas, București, 1991.
7. Lovinescu, E., Istoria civilizației române moderne, ediție și studiu introductiv de Z. Ornea, Minerva, București, 1997.
8. Ornea, Z., Anii treizeci. Extrema dreaptă românească, ediție revăzută, Fundația Culturală Română, București, 1996.
9. Petreu, Marta, Diavolul și ucenicul său: Nae Ionescu – Mihail Sebastian, Polirom, Iași, 2010.
10. Petreu, Marta, Cioran sau un trecut deocheat, ed. a 3-a, revăzută și adăugită, Polirom, Iași, 2011.
11. Petreu, Marta, De la Junimea la Noica. Studii de cultură românească, Polirom, Iași, 2011.
12. Petreu, Marta, Filosofii paralele, Polirom, Iași, 2014.
13. Petreu, Marta, Generația 27 între Holocaust și Gulag. Mircea Eliade și Klaus Mann despre generația tânără, Polirom, 2016.
14. Petreu, Marta, Blaga, între legionari și comuniști, Polirom, 2021.
15. Petreu, Marta, Filosofia lui Blaga, Polirom, 2024.
16. Petreu, Marta, Despre bolile filosofilor: Cioran, Polirom, 2017.
17. Turcan, Nicolae, Cioran sau excesul ca filosofie (Paradigme), ed. a 2-a, cuvânt înainte de Liviu Antonesei, Limes, Cluj, 2013 (2008).
18. Vulcănescu, Mircea, Tânăra generație. Crize vechi în haine noi. Cine sunt și ce vor tinerii români?, ediție îngrijită de Marin Diaconu, Compania, București, 2004.
19. Vulcănescu, Mircea, Nae Ionescu, așa cum l-am cunoscut, ed. a 3-a, Eikon, Cluj-Napoca, 2009.
20. Zeletin, Ștefan, Burghezia română. Originea și rolul ei istoric, ediție de Cristian Preda, Nemira,

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

București, 1997.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Maiorescu, Titu, „În contra direcției de astăzi în cultura română”, în Critice, vol. I, Minerva, București, 1978, pp. 143–154. Maiorescu, Titu, „Direcția nouă în poezia și proza română”, în Critice, vol. I, Minerva, București, 1978, pp. 155–213.	discuție, problematizare, dezbatere	
2. Petrovici, Ion, Introducere în metafizică, Agora, Iași, 1992, cap. „Metafizica și legitimitatea ei”, pp. 7–24.	discuție, problematizare, dezbatere	
3. Florian, Mircea, Recesivitatea ca structură a lumii, vol. I, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, Editura Eminescu, București, 1983, cap. „Aspect fundamental”, pp. 45–88.	discuție, problematizare, dezbatere	
4. Roșca, D. D., Existența tragică. Încercare de sinteză filosofică, prefată de Achim Mihu, Dacia, Cluj-Napoca, 1995, pp. 25–38.	discuție, problematizare, dezbatere	
5. Blaga, Lucian, Orizont și stil, în Lucian Blaga, Opere, vol. 9: Trilogia culturii, ediție de Dorli Blaga, Minerva, București, 1985 (1935), cap. „Fenomenul stilului și metodologia”, „Celălalt tărâm”, pp. 69–96.	discuție, problematizare, dezbatere	
6. Blaga, Lucian, Geneza metaforei și sensul culturii, în Lucian Blaga, Opere, vol. 9: Trilogia culturii, ediție de Dorli Blaga, Minerva, București, 1985, cap. „Categoriile abisale”, pp. 405–418.	discuție, problematizare, dezbatere	
7. Eliade, Mircea, „Itinerariu spiritual”, în Mircea Eliade, Profetism românesc, Roza vânturilor, București, 1990, pp. 17–62.	discuție, problematizare, dezbatere	
8. Eliade, Mircea, „Cuvânt înainte al autorului”, „Capitolul I: Aproximări: Structura și morfologia sacrului”, în Mircea Eliade, Tratat de Istorie a Religiilor, traducere din franceză de Mariana Noica, Humanitas, București, 2013, pp. 15-57.	discuție, problematizare, dezbatere	
9. Eliade, Mircea, „Mădele culturale și istoria religiilor”, în Mircea Eliade, Ocultism, vrăjitorie și mode culturale. Eseuri de religie comparată, traducere din engleză de Elena Bortă, Humanitas, București, 1997, pp. 11-30.	discuție, problematizare, dezbatere	
10. Eugen Ionescu, NU, Humanitas, București,	discuție, problematizare, dezbatere	

2011, pp. 145-265.		
11. Cioran, Emil, Pe culmile disperării, Humanitas, București, 1990 (1934), pp. 5–25.	discuție, problematizare, dezbateră	
12. Cioran, Emil, Lacrimi și sfinți, Humanitas, București, 1991 (1937), pp. 5–25.	discuție, problematizare, dezbateră	
13. Noica, Constantin, Mathesis sau bucuriile simple, ed. a 2-a, Humanitas, București, 1992 (1934), cap. „Despre culturile de tip geometric”, pp. 7–29.	discuție, problematizare, dezbateră	
14. Noica, Constantin, Tratat de ontologie, în Constantin Noica, Devenirea întru ființă, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981, cap. „Introducere”, cap. 1–5, pp. 165–190.	discuție, problematizare, dezbateră	
Bibliografie 1. Blaga, Lucian, Eonul dogmatic, în Lucian Blaga, Opere, vol. 8: Trilogia cunoașterii, ediție de Dorli Blaga, Minerva, București, 1983 (1931), pp. 195-304. 2. Blaga, Lucian, Censura transcendentă, în Lucian Blaga, Opere, vol. 8: Trilogia cunoașterii, ediție de Dorli Blaga, Minerva, București, 1983 (1931), pp. 437–546. 3. Blaga, Lucian, Geneza metaforei și sensul culturii, în Lucian Blaga, Opere, vol. 9: Trilogia culturii, ediție de Dorli Blaga, Minerva, București, 1985 (1931), pp. 333–475. 4. Blaga, Lucian, Orizont și stil, în Lucian Blaga, Opere, vol. 9: Trilogia culturii, ediție de Dorli Blaga, Minerva, București, 1985 (1935), pp. 67–186. 5. Blaga, Lucian, Diferențialele divine, în Lucian Blaga, Opere, vol. 11, ediție de Dorli Blaga, studiu introductiv de Al. Tănase, Minerva, București, 1988. 6. Cioran, Emil, Pe culmile disperării, Humanitas, București, 1990 (1934). 7. Cioran, Emil, Cartea amăgirilor, Humanitas, București, 1991. 8. Cioran, Emil, Lacrimi și sfinți, Humanitas, București, 1991 (1937). 9. Cioran, Emil, Schimbarea la față a României, postfață de Gabriel Stănescu, Criterion Publishing, Norcross, 2002 (1936). 10. Eliade, Mircea, „Itinerariu spiritual”, în Mircea Eliade, Profetism românesc, Roza vînturilor, București, 1990 (1927), pp. 17–62.* 11. Eliade, Mircea, „Folclorul ca instrument de cunoaștere”, în Mircea Eliade, Insula lui Euthanasius, Humanitas, București, 1993 (1943).* 12. Eliade, Mircea, „Cuvânt înainte al autorului,” „Capitolul I: Aproximări: Structura și morfologia sacrului,” în Mircea Eliade, Tratat de Istorie a Religiiilor, traducere din franceză de Mariana Noica, Humanitas, București, 2013, pp. 15-57. 13. Eliade, Mircea, „Mădele culturale și istoria religiilor,” în Mircea Eliade, Ocultism, vrăjitorie și mode culturale. Eseuri de religie comparată, traducere din engleză de Elena Bortă, Humanitas, București, 1997, pp. 11-30. 14. Florian, Mircea, Metafizica și arta, Casa Școalelor, București, 1945. 15. Florian, Mircea, Recesivitatea ca structură a lumii, vol. I, ediție îngrijită, studiu introductiv și note de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, Editura Eminescu, București, 1983. 16. Florian, Mircea, Recesivitatea ca structură a lumii, vol. II, ediție îngrijită, postfață și note de Nicolae Gogoneață și Ioan C. Ivanciu, Editura Eminescu, București, 1987. 17. Florian, Mircea, Misticism și credință, ediție, prefață și tabel cronologic de Ion Ianoși, Minerva, București, 1993. 18. Eugen Ionescu, NU, Humanitas, București, 2011, pp. 145-265. Maiorescu, Titu, „În contra direcției de astăzi în cultura română”, în Titu Maiorescu, Critice, vol. I, Minerva, București, 1978, pp. 143–154.* 19. Maiorescu, Titu, „Direcția nouă în poezia și proza română”, în Titu Maiorescu, Critice, vol. I, Minerva, București, 1978 (1872), pp. 155–213.* 20. Noica, Constantin, Devenirea întru ființă, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981. 21. Noica, Constantin, Mathesis sau bucuriile simple, ed. a 2-a, Humanitas, București, 1992 (1934).* 22. Noica, Constantin, Șase maladii ale spiritului contemporan, Humanitas, București, 1997 (1978).		

23. Petrovici, Ion, Introducere în metafizică, Agora, Iași, 1992 (1929).*
24. Rădulescu-Motru, Constantin, Personalismul energetic, în Constantin Rădulescu-Motru, Personalismul energetic și alte scrieri, studiu, antologie și note de Gh. Al. Cazan, text stabilit de Gh. Pinescu, Editura Eminescu, București, 1984 (1927).
25. Rădulescu-Motru, Constantin, Cultura română și politicianismul, în Constantin Rădulescu-Motru, Scrieri politice, ediție de Cristian Preda, Nemira, București, 1998.
26. Rădulescu-Motru, Constantin, Românismul, catehismul unei noi spiritualități, în Constantin Rădulescu-Motru, Scrieri politice, ediție de Cristian Preda, Nemira, București, 1998.
27. Roșca, D. D., Existența tragică. Încercare de sinteză filosofică, prefață de Achim Mihu, Dacia, Cluj-Napoca, 1995 (1934).
28. Roșca, D. D., Mitul utilului, ediție de Marta Petreu, Biblioteca Apostrof, Cluj, 1999.*
29. Vulcănescu, Mircea, Dimensiunea românească a existenței, ediție îngrijită de Marin Diaconu, Fundația Culturală Română, București, 1991.*

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Evaluare finală	Eseu plecând de la unul din titlurile conținute în bibliografia generală/de seminar	60%, 10% din oficiu
9.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar	Prezentarea unei lucrări de seminar / Scrierea unui text / Implicare în dezbaterile de la seminar	30%
9.6 Standard minim de promovare			
- Elaborarea unei lucrări finale în care studentul trebuie să demonstreze cel puțin o înțelegere de bază a noțiunilor și teoriilor prezentate în cadrul cursului. - Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

⁶ Selectați o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selectați ultima opțiune: „Nu se aplică nici o etichetă”.

		Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
								
								Nu se aplică nici o etichetă
								✓

Data completării:

08.05.2026

Semnătura titularului de curs

Lect. dr. Andrei Marinca

Semnătura titularului de seminar

Lect. dr. Andrei Marinca

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....